

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

Sabbato de pote[n]tia [christ]i. Ser. xxj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Sabbato post dñicā. III. aduentus.

scientem: scias etiam crebro dolētem: merentem: ingentem: iuspirantem: et la chymantem. Infige cordi tuo illius las chymas et suspiria: vt sic valeas ab ipso suscipere gratias: qui est benedictus in secula. Amen.

¶ Sabbato post dñicā tertis aduentus de potētia christi. Sermo. xxf.

¶ Jesus potēter operās. Fructus. xxf.

Edus aut ve

strum et iterum vbi. s. Dñi nostri iesu xpi maiestatem diuinitatis declarāt nobis opa illa miraculosa: que non nisi supernaturali potētia fieri potuerunt: vt dictū est in precēdētibus. Et qm̄ possunt nōnulli eā potēntiam xpo tribuere in assumpra natura: qd̄ erroneum est dicere: iccirco in presenti sermone de potētia xpi dicturi sumus: vt ita credamus de ipso mirabilia facta: q̄ semp̄ cōditiones et pprietates seruemus vtriusq̄ nature. Nā certissimum est q̄ sicut scientia in christo fuit admirabilis: ita et potētia. Verum scientia fuit in eo s̄m̄ humanitatē et diuinitates: vt diximus in anteriori sermone. potētia nō in ipso est s̄m̄ diuinitates. Ad qd̄ plenius intelligendum proponemus in medio fructū qui est. Jesus potēter operās. Pro cuius intelligentia tres cōclusiones erunt notande.

Prima d̄i determinationis.

Secūda d̄i negationis.

Tertia d̄i impressionis.

¶ Quia xpi nō est omnipotēs. Capm. s.

Prima cōclusio dicitur determinationis. In qua scire debemus de potētia xpi s̄m̄ doctores catholicos q̄ anima xpi nō est omnipotēs: sicut notatur in. iij. senten. dist. xij. Et ratio huius est s̄m̄ Ric̄. ibidē. arti. v. q. s. q̄ omnipotētia includit actiuam potēntiam infinitā intēsiue: q̄ cū vnūquodq̄ agat s̄m̄ q̄ est in actu: et patiatur quātum est in potētia: quātus res habet de

actiuā potētia: tantū habet de actualitate: ergo potētia actiuā infinita includit actualitatē infinitā in habente illas potēntiam. Actualitas autē infinita in nulla creatura eē pot̄: q̄ ois actualitas creature cū possibilitate p̄mixta est. Nō omnis potētia actiuā que anime christi dari potuit sibi data est. His autē Verba. dist. xi. q. iij. arti. iij. q. iij. ait: q̄ omnipotētia cōdicari non potuit alicui creature: q̄ omnis creatura corpore q̄ ex nihilo est deficit a summa stabilitate. Nō q̄ non existit per seipsam deficit a summa simplicitate vnde q̄ non agit per se totā deficit a summa maiestate: vnde distare potest in ipsa virtus a substantia. Et qm̄ per se non subsistit: nec in se nisi sustentetur a diuina potētia: q̄ nō potest seipsam sustentare: ideo impossibile est ipsam esse omnipotētem. Rursus qm̄ ex seipsa tota nō agit: nō potest in totam rei substantiā: et ideo nō potest esse omnipotēs: cum non possit totū producere. Postremo quia virtus eius distat a substantia tantū potest elongari q̄ deficit omnino: vñ nō potest in omnia. Sicut igitur soli deo cōuenit summa stabilitas: summa simplicitas: summa immēstras: sic etiam omnipotētia: que necessario requirit ista tria. Unde nec aie xpi: nec alicui creature potest omnipotētia cōdicari: nisi dixerimus de aia xpi q̄ et omnipotētia comunicatur eo modo: quo cōdicatur ei nomen excellētie diuinitatis: hoc est p̄ cōdicaciones idiomatiū: que ortum habet ex personali vnione. Sicut etiā possumus dicere q̄ hō est omps. Sed contra hoc obijatur: q̄ d̄i Matth. vii. c. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Vbi glo. inquit: Nō de coeterna patris diuinitate: sed de assumpto humanitate dicit. Et iterū glo. super illud Luc. s. hic erit magnus: dicit: Nō q̄ ante virginis partū magnus nō fuerit: sed quia potēntiā quā dei filius naturaliter habet: hō ex tempore erat accepturus. Ad hoc dicit Ric̄. q̄ iste glose intelligunt s̄m̄ illū modum loquēdi quo idiomata

dicantur. Tñ post hba glo. scdo allega
re statim subiungitur: vt vna sit persona
hō et deus: in quo satis datur intelligi
q̄ ille hō ideo dicit om̄s qz est deus.
¶ Qz in christo nō est potentia peccan-
di.

Capitulum. ij.

Secūda cōclusio d: negationis
Nam negamus in xpo poten-
tiam peccādi: sicut vult Ansel-
mus lib. Cur deo homo. et oēs
docto. in. ij. dist. xij. Qd declarās Rich.
ij. q. i. ait: q̄ xps peccare non potuit: nec
inquātū deus: vt per se patet: nec inquā-
tū homo: qz erat cōprehēsor. Et sicut an-
geli boni peccare nequeūt: ita etiam nec
ipe. Nō potuit etiā peccare inquātū hō
viator: qz qñ materia est sub aliqua for-
ma: cuius actualitas equat et implet to-
tam capacitatem et possibilitatē totius
materie: nō est possibilis ad cōtrariam
priuationē: vt ptz in materia cuiuscūqz
corporis celestis: sed xps etiā inquātum
viator tantā habuit gratie plenitudinē
q̄ equabat et implebat totā capacitatem
aie sue. Et iō non fuit possibilis ad cōs-
trariā priuationē: que est per pctm̄ sicut
per simile est declaratū. ¶ Sed notādū
fm̄ Boni. vbi. s. ar. ij. q. ij. et Alexan. in. ij.
q. xiiij. mem. i. q̄ potentia peccādi dicit
dupliciter. Vno modo potentia qua pec-
catur. Et sic noiat ipsum liberū arbitriū
creatū: qd quidē pot in bonū adiutum
gratia. Et qz per sui naturam est defecti-
uum: hinc est q̄ illa potentia siue facul-
tas dici pot: potentia benefaciendi et po-
tentia peccādi. Nullus em̄ peccat nisi p
illā. Alio modo potentia peccādi dicitur
potentia ordinata ad peccandum: vt illa
potentia nominat medium inter substan-
tiam et peccati actū per qd substantia illa
possit exire in peccati perpetratiōem.
Primo modo potentia peccādi fuit in
xpo: qz vt dicit Damascenus: oia que in
nostra natura plātauit deus assumpsit
dei verbū. Si dō potentia peccādi dicit
potentia ordinata ad pctm̄ perpetrādū:
sic nō est concedendum q̄ xps habuerit
potentiā peccādi p̄ eo q̄ peccare nō po-

tuit. Talis em̄ ordinatio: immo beordis
natio diminuit de plenitudine libera-
tis. Qd vt clarius vno hō intelligam⁹
dicimus q̄ xps habuit potentiā peccā-
di ex eo q̄ habuit liberū arbitriū: qd tñ
ppter plenitudinē gratie nō poterat a
bono deficere: et ita nec peccare. Et si dis-
catur q̄ si xps nō pot peccare: et necessi-
tate cōseruat iusticiā: ergo nō est laudā-
dus de iusticia: qz vt inqt Zacc. vi. diui.
institutionum aduersus gentes. Nulla
laus est nō facere qd facere non possis.
Ad hoc rñdet Alexan. vbi. s. ad. ij. ar. q̄
est quedā necessitas coactiōis et phibit-
tionis. Et cū aliquod bonū sit ex huius-
modi necessitate nō debet laus facenti
illud qz ista tollit volūtatē. Et est neces-
sitas immutabilitatis. Et ista nō tollit
volūtatē nec laudē: sed ponit immuta-
bilitatē volūtaris in bono: et hoc mō d:
deus ex necessitate esse bonus et bona
queqz facere: sicut scribit Hierony. ad
Paulinū dicens: Bonus est de⁹ et omnia
quecūqz facit bona sint necesse est. Tali
ergo necessitate secūdo modo dicta xps
seruauit iusticiā. De qua dicit Ansel. q̄
improprie dicit necessitas: eo q̄ non est
ibi coactio nec phibitio. Et sic ptz q̄ si
cut deus maxime laudandus est de bo-
nis que habet et seruat: ita et dñs Iesus
xps: qz peccare nō potuit.

¶ Qz aia xpi diuina virtute poterat in
istis inferioribus vltra opera nature.

Capitulum. iij.

Tertia cōclusio d: impressiōis.
In qua pleriqz querere solēt
si aia xpi posset facere mediā-
te opere nature impressiōes:
que per naturā fuit in istis inferiorib⁹:
qz ex quibusdā sanctorū dictis et ratiōi-
bus videtur q̄ sic. Nam dicit Johā. Da-
masce. lib. ij. c. xv. loquens de xpo. Su-
pra hominē que hominū sunt agebat.
Et ponit exemplum de ambulatione su-
per aquas: ergo videtur q̄ hoc fecerit p
naturā humanā supernaturaliter subli-
matam. Ergo pari ratione aia xpi pos-
set facere nō mediāte natura impressiōes

§ iij

Dñica. III. aduentus.

quas fecit natura. Ad hanc questionē dixerunt aliqui: quod quis anima humana per suā naturā virtutē non posset facere tales impressiōes: tñ anima beā et maxime aīa xpī propter excellētiā sue beatitudinis et propter excellētiā sue actualis existentie posset facere tales impressiōes nō mediante opere nature. Unde isti plene cōcedūt quod ipsa posset hanc materiā transmutare ad formā substantialē et accidētālē modo sublimiori quod transmutetur opere nature. Sed cōtra videtur posse argui per euāgelium et per sanctos: quod per miracula quae faciebat xps ostēdit se deū esse. Que probatio nō fuit efficacis: si illa fieri potuissent creata virtute: quibus autē per beatitudinem anime xpī et suam existentiam in verbo sit in ea supernaturalis virtus: tñ nō transcendit terminos virtutis create. Ideo dicitur quod quis xps: quod est deus et homo: possit ratione diuine potētie predictas impressiōes facere nō mediāte ope nature: et quocūque alia quae cōtradictionē non includūt: tñ eius anima hoc non potest. Unde Ricch. s. li. de trini. ait: Illa signa et prodigia quae facta fuerūt ad cōfirmationem fidei nostre: nō nisi diuina virtute fieri potuerūt. Unde intelligēdū est verbū Da masceni: quod in illo vult dicere quod christus quis esset homo faciebat per diuinā virtutē opera excedētia virtutē humanā. Et quod iste fuerit intellectus eius patet: quia post illa verba: paucis interpositis sic dicit: Non enim homo erat sed deus homo. Ista ergo quae supradicta sunt de potentia christi catholice tenere debemus: quem cum deū verū et hominē profiteamur: nō irrationabiliter dicimus quod potestatem habet saluandi et damnandi: mortificare et viuificare: deducere ad inferos et reducere: cui omnes debemus gloriā et honorem per infinita secula seculorū. Amen.

¶ Dominica quarta aduentus de clamore Iohannis qualiter cōgruo tempore christū clamitat. Ser. xxi.

¶ Iesum Iohes clamitat. Fructus. xxi.

Actum est ver

bū dñi super Iohānem zacharie filium in deserto. Scribuntur hec verba Lu. ij. c. et in euangelio presentis dominice. Exiit pcurtor dñi dilectus Iohānes baptista in solitudine deserti a teneris annis: ibique cōuersatus est vsque ad erantē maturā. Quas re factū est ut xpm quē in utero matris existēs exultando salutaucrāt: toto illo tpe nunquā viderit: sicut patere potest ex illo verbo Ioh. s. Et ego nesciebā eum. Spūs sancto in eū veniente xpm publice diuulgare cepit: ipm pdicabat et demonstrabat saluatorē seculi: prout testatur lectio euāgelica hodierna: que non immerito a nobis diligenter est ponderanda et examināda. Pro cuius declaratione occurrit nobis cōsuetus fructus qui est: Iesum Iohānes clamitat. Pro quo tres cōclusiones ponemus.

Prima de tēporis opportunitate.

Secunda de persone dignitate.

Tertia de clamoris qualitate.

¶ Quod tps in quo Iohānes xpm clamitabat fuit opportunus. Capm. s.

¶ Prima cōclusio de tps opportunitate. Notat em in prima parte euāgelij opportunitas temporis in quo xps in mundum veniēs a Iohāne baptista est predicatus. Dicit namq̄ euāgelium Anno. xv. imperij Tiberij cesaris: procurante pontio pilato iudeam: terrarcha autem galilee Verode. In quibus verbis tria tēpora designātur.

Primum vnionis romani imperij.

Secundum partitionis regni iudaei.

Tertium diuisionis sacerdotij.

¶ Primum tēpus quod hic designat de vnionis romani imperij. Nam ut colligit ex dictis Liuji Oroshii Eutrophi et aliorū quae romane reipublice gesta cōscripserunt: romanis orbis dñitum apperentes vsque ad Octauiani tēpora bellis prouincias varias edomādo: regimē in vīde per reipu.